

Историята
на Хуана Лудата

Последната Кралица

КРИСТЪФЪР
ГОРТНЪР

enthusiast

C.W. Gortner
The Last Queen
The Story of Juana La Loca

© 2006, 2008 by C.W. Gortner
All rights reserved

Кристъфър Гортнър
Последната кралица
Историята на Хуана Лугама

© Мариана Христова, преводач, 2014
© Виктор Паунов, художник, 2014
© **Enthusiast** – запазена марка
на „Алто комуникейшънс енд пблшинг“ ООД, 2014

ISBN 978-619-164-110-9

КРИСТЪФЪР
ГОРТНЪР

Последната
Историята на
Хуана Лугата
красица

*Превела от английски
Мариана Христова*

enthusiast

София, 2014

Още от Кристофър У. Гортнър

ТАЙНАТА НА ТЮДОРИТЕ
ПРИЗНАНИЯТА НА КАТЕРИНА МЕДИЧИ
ОБЕТЪГ НА КРАЛИЦАТА

Тордесияс

1550

С времето полунощ се превърна в любимия ми час.

Звуците на нощта са не толкова натрапчиви, сенките са като позната прегръдка. В светлината на единствената свещ моят свят изглежда много по-голям, отколкото е, толкова голям, колкото беше преди. Предполагам, че това е проклятието на смъртните – да изстрадват времето, което се стеснява и свива, да знаят, че нищо никога няма да изглежда толкова широко, открито, достижимо, колкото в младостта ни.

В живота си съм имала повече поводи от повечето хора да размишлявам за хода на годините. Но едва сега, в този тих час, когато всички, които ме заобикалят, са се предали на съня, мога да виждам ясно. Знанието е утеха – дар, който не искам да пропиляя в ответни обвинения или напразни разкаяния. Историята може и да не прощава, аз обаче трябва да простя.

Това ме води до тази празна страница, до заостреното перо и мастилницата. Ръката ми не трепери толкова много; краката не ме болят така, че да не мога да седя в това величествено, макар и малко оръфано кресло. Тази вечер спомените са ясни и живи, а не мимолетни; разбуждат ме и ме примамват. Не ме измъчват. Ако затворя очи, мога да

*помириша дима и жасмина, огъня и розите; мога да видя
алените стени на любимия си дворец, отразени в очите на
дете. Тогава започна всичко – с падането на Гранада.*

*Затова тази вечер ще дам показания за миналото. Ще
опиша всичко, което съм преживяла и видяла, всичко, кое-
то съм сторила, всяка тайна, която съм скрила.*

*Ще си спомня, защото една кралица никога не може да
забрави.*

1492–1500

Инфанта

Принцовете не се женят по любов.

ГАТИНАРА

Първа глава

Бях тринайсетгодишна, когато родителите ми завладяха Гранада. Беше 1492 година – годината на чудесата, когато продължилото триста години господство на маврите рухна под мощта на нашите войски и разделените испански кралства най-после се обединиха.

От самото си раждане живеех в кръстоносен поход. Всъщност често ми разказваха как родилните болки връхлетели майка ми, докато се подготвяла да се присъедини към баща ми при една обсада, и я накарали да се отправи към Толедо, за да роди – ненавременно прекъсване, което не ѝ се харесало, защото само след часове ме подарила на дойка и се върнала към битките си. Заедно с брат си Хуан и четирите си сестри израснах в хаоса на постоянно обикалящ двор, който не спираше да се мести според изискванията на Реконкистата, кръстоносния поход срещу маврите. Заспивах и се събуждах с оглушителното тракане на хиляди мъже в брони; с животни, които влачеха катапулти, обсадни кули и примитивни оръдия; с безброй каруци, натоварени с грехи, мебели, провизии и домакински прибори. Рядко се наслаждавах на усещането на мрамор под краката си или стряха над главата си. Животът се състоеше от редица от шатри, издигнати на каменеста земя; от неспокойни учители, които гърдореха уроци и потръпваха от

свистенето на пламтящи стрели над главите ни, а в галечината блъскането на камъни унищожаваше поредната крепост.

Завладяването на Гранада промени всичко – за мен и за Испания. Тази така желана планинска крепост беше най-великолепното бижу в изчезващия свят на маврите; и родителите ми Исабел и Фернандо, Техни католически величества, владетелите на Кастилия и Арагон, се заклеха да я сравнят със земята, но да не търпят несекващата съпротива на неверниците.

Все още виждам Гранада така, сякаш отново стоя на входа на шатрата: колоните войници, строени от двете страни на пътя, слънчевата светлина, която се отразява в очуканите им нагръдници и копия. Стояха така, сякаш никога не са познали никаква трудност, вдигнали нагоре изпитите си лица, в този миг забравили за безбройните лишения и безчетните мъртви, паднали през тези дълги десет години на битки.

През тялото ми премина тръпка. От безопасността на билото на хълма, на който се издигаха палатките ни, видях падането на Гранада. Следих с поглед траекторията на просмуканите с катран, горящи камъни, запращани в стените на града, и видях как копаят ровове и ги пълнят с отровна вода, за да не може никой да ги прекоси. Понякога, когато посоката на вятъра беше благоприятна, дори чувах стоновете на ранените и умиращите. Нощем, докато градът тлееше, по платнените стени на шатрата призрачно трепкаха и се преплитаха сенки и светлини; и всяка сутрин се събуждахме с пепел по лицата си, по възглавниците си, по чиниите си – по всичко, което ядяхме или докосвахме.

Не можех да повярвам, че е свършило. Когато се обърнах и влязох обратно вътре, се намръщих, защото видях, че сестрите ми все още се борят с одеждите си. Аз първа се събудих и облякох новия червен бродат, който ни беше поръчала майка ми. Стоях и потропвах с крака, докато гуенята ни доня Ана изтръскваше воалите, които винаги трябваше да носим на обществени места.

– Проклет да е този прах – измърмори тя. – Просмукал се е дори в бельото. О, нямам търпение да гоjde часът, когато тази война ще свърши.

Засмях се.

– Този час настъпни! Днес Боабдил ще предаде ключовете на града. Мама вече ни чака в полето и... – направих пауза. – В името на всички светии, Исабел, нали не смяташ точно днес да носиш траур?

Пог черната шапчица очите на по-голямата ми сестра пламнаха.

– Какво знаеш ти за скръбта ми? Ти си още дете. Загубата на съпруг е най-ужасната трагедия за всяка жена. Никога няма да спра да скърбя за любимия си Мигел.

Исабел имаше усет към драматичното и аз реших, че няма да позволя да ѝ се размине.

– Ти беше омъжена за любимия си принц по-малко от шест месеца, преди той да падне от коня и да си счупи врата. Говориш така само защото мама спомена, че може да те сгодят за братовчед му – ако някога престанеш да се правиш на безумешна вдовица, имам предвид.

Превзетата Мария, година по-малка от мен, но изпълнена със зрялост, която не оставяше място дори за капка чувство за хумор, се намеси:

– Хуана, моля те. Трябва да проявяваш уважение към Исабел.

Тръснах глава.

– Преди това тя трябва да прояви уважение към Испания. Какво ще си помисли Боабдил, когато види инфантата на Кастилия, облечена като гарга?

Доня Ана се обади троснато:

– Боабдил е неверник. Няма никакво значение какво мисли. – И тукна в ръцете ми един воал. – Спрете да приказвате и идете да помогнете на Каталина.

Дуенята ни беше кисела като вкиснато сирене, макар че може би трябваше да си помисля за изпитанията, които походът бе нанесъл на старите ѝ кости. Отидох при най-малката си сестра Каталина. Също като Исабел, брат ни Хуан и донякъде Мария, Каталина приличаше на майка ни:

пълна и гребна, с прекрасна светла кожа и очи с цвѳета на морето.

– Изглеждаш прекрасно – казах ѱ, докато нагласях гънки-те на воала около лицето ѱ.

Малката Каталина прошепна в отговор:

– Ти също. *Eres la más bonita*.*

Усмивнах се. Каталина беше осемгодишна. Все още не беше овладяла изкуството на комплиментите. Не можеше да знае, че думите ѱ притъпиха остро то усещане, че аз единствена се различавам от брат си и сестрите си. Приличах на рога на баща ни, чак до кехлибарените очи, едното от които беше малко по-тъсно от другото, и до мургавата кожа, която никак не бе смятана за изискана. Освен това бях най-високата от сестрите си и единствената с вогонпаг от къдрава медноцветна коса.

– Не, ти си най-красивата – казах и целунах Каталина по бузата, а после я улових за ръката. В далечината оглушително прокънтяха тръби.

Доня Ана ни махна с ръка.

– Бързо! Нейно величество чака.

Заедно се отправихме към широко обгорено поле, на което бяха издигнали украсен с балдахин подиум.

Майка ми беше облечена в бледоморавата си роба, с диагема, обхващаща шапчицата ѱ. Както винаги в нейно присъствие установих, че леко подгъвам колене, за да прикрия начеващото си израстване на височина.

– А! – махна тя с украсената си с пръстени ръка. – Елате. Исабел и Хуана, застанете от гясната ми страна. Мария и Каталина, вие от лявата. Закъснявате. Вече започвах да се тревожа.

– Простете ни, Ваше величество – промълви доня Ана с дълбок реверанс. – В раклите имаше прах. Трябваше да изтупам роклите и мантилите на Техни височества.

Майка ми ни огледа изпитателно.

– Изглеждат прекрасно – отсъди тя и челото ѱ се сбърчи. – Исабел, *hija mía*** , пак ли черно?

* Ти си най-красивата (исп.). – Бел. прев.

** Дъще (исп.). – Бел. прев.

Погледът ѝ се отмести към мен.

– Хуана, стой изправена.

Подчиних се. До ушите ни достигна нов рев на тръби, този път от много по-близо. Майка ми се изкачи на подиума и се отпрати към трона си. Кавалкадата на гранговете, висшите и не толкова висши благородници на Испания, се появи на пътя сред развени знамена. Искях да изкреция от въодушевление. Баща ми яздеше начело. Черният му жакет и червената пелерина, която се бе превърнала в негов отличителен знак, подчертаваха широките му рамене. Андалуският му боен кон подрипваше под него, покрит с чул в аленото и златното на Арагон. Заг баща ми яздеше брат ми Хуан. Бялорусата му коса се беше разрошила около зачервеното му слабо лице.

Появата им накара войниците да избухнат в спонтанни импровизирани приветствия.

– *Viva el infante!* – закрецияха мъжете и заугряха с мечовете си по щитовете. – *Viva el Rey!*^{*}

След тях се появиха свещениците със сериозни лица. Едва след като стигнаха до полето, зърнах пленника по средата им. Мъжете се отгърпнаха. Баща ми направи знак и мъжът на магарето бе заставен да слезе. Забутаха го напред сред всеобщ груб смях. Той се препъна.

Дъхът ми секна. Нозете му бяха боси и окървавени, но забелязах вроденото му достойнство, когато свали изцапаниа си тюрбан и го захвърли настрана. По раменете му се посипа тъмна коса. Този човек не беше това, което очаквах – не беше езическият халиф, който ни преследваше в сънищата ни и чиито орди изсипваха врял катран и изпращаха огнени стрели срещу армията ни от укрепленията на Гранада. Беше висок и строен, с бронзова кожа. Можеше да мине за кастилски благородник. Той прекоси полето до подиума, където чакаше майка ми, с отмерена стъпка, сякаш прекосяваше зала за аудиенции, облечен в пищни одежди. Когато падна на колене пред трона, зърнах уморените му смарагдови очи.

* Да живее инфантът! Да живее кралят! (Исп.) – Бел. прев.

Кристъфър Гортнър
ПОСЛЕДНАТА КРАЛИЦА
Историята на Хуана Лудата

Превод *Мариана Христова*
Редактор *Велислава Вълканова*
Коректор *Людмила Стефанова*
Художник *Виктор Паунов*
Прегнечат *Митко Ганев*

Американска. Първо издание

Формат 60×90/16

Печатни коли 28,5

ISBN 978-619-164-110-9

Издава enthusiast

Запазена марка на
„Алто комюникейшънс енг пъблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ № 20

тел. 02/943 87 16

факс: 02/943 87 18

e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите с отстъпка
от www.bookstore.enthusiast.bg

Печат „Полиграф-Юг“ АД

Династията Трастамара

В този зашеметяващ роман Кристофър Гортнър вдъхва живот на Хуана Кастилска, третото дете на кралица Исабел и крал Фернандо Испански, което ще се превърне в последната кралица с испанска кръв. Възкачила се на трона на страната си. По време на пътуването през живота на Хуана Гортнър отвежда читателя от мрачното величие на испанския двор до блестящите и смъртоносни дворове на Фландрия, Франция и Тюдорова Англия. Родена във вихъра на безмилостната борба на родителите си да обединят и засилят своето кралство, шестнайсетгодишната Хуана е изпратена да се омъжи за Филип, наследника на империята на Хабсбургите. След пристигането си във Фландрия тя открива неочаквана любов и страст с красивия си млад съпруг и отначало е удовлетворена от децата си и от семейния си живот. Но когато поредица от трагедии я превръща в наследница на испанския трон, Хуана се озовава вкопчена в битка за власт със съпруга си – битка, в която ще се включат най-видните монарси от цяла Европа. Обградена от врагове от всички страни, Хуана се заклева да брани короната си и да спаси Испания от разруха, дори това да ѝ струва всичко.

Емоционалното и политическото напрежение се вдигат рязко, а Верността е подложена на неимоверни изпитания. Обезпокоителни кралски тайни и дворцови манипулации насищат тази завладяваща, великолепно разказана история със злонамерени обрати.
„Публишер Уики“

Основана на сериозни проучвания, написана със страст и невероятно завладяваща. Прекрасно допълнение към популярния жанр на кралските романи.
„Лайбъри Джърнъл“

www.entusiast.bg

9 786191 641109

Цена 17,00 лв.